

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ, ЖУРНАЛІСТИКИ ТА МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА ОЛЕГА МІШУКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри англійської
філології та світової літератури імені
професора Олега Мішукова
протокол № 2 від 02.09. 2025 р.
Завідувачка кафедри

 Юлія КІЩЕНКО

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ЗВО**

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література англійська))»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 014.02 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ 2025

Назва навчальної дисципліни/освітньої компоненти	Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО
Викладач (і)	Професор Заболотська Ольга Олександрівна
Посилання на сайт	
Контактний тел.	0951475273
E-mail викладача	ozabolotska@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Понеділок з 13.30 – 15.00

1. Анотація курсу

Курс спрямовано на формування у студентів професійно-мовленнєвої, комунікативної та методичної компетентностей, що уможлиблює викладання іноземних мов не тільки в мовних, але й в технічних, медичних, аграрних навчальних закладах, розробку методичних рекомендацій для навчання студентів з вузькогалузевою спеціалізацією.

2. Мета та завдання курсу

Мета курсу – сформувати комунікативну, методичну та професійну компетентності студентів – майбутніх викладачів ІМ.

Завдання курсу:

- підвищити рівень методичної підготовки студентів – майбутніх викладачів іноземної мови;
- підготувати фахівців з іноземних мов, спроможних розробляти методичні рекомендації на іноземних мовах, щодо вузькоспеціалізованих дисциплін;
- впровадити в навчання нові знання, нетрадиційні технології та підходи;
- сформувати навички професійного володіння мовою;
- розробляти/прогнозувати педагогічні ситуації та методично грамотно вирішувати їх;
- формувати навички професійної компетентності, навички аналізу результатів діяльності;
- сформувати вміння використовувати різні види стратегій у процесі навчання студентів іноземних мов;
- сформувати вміння користуватися хмарними технологіями для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності

3. Програмні компетентності та результати навчання.

У ході вивчення курсу здобувач набуває таких програмних компетентностей, як:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. англійською мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.

ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї.

ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.

ФК 2. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології.

ФК 3. Здатність формувати в студентів предметні (мовна, мовленнєва, соціокультурна, лінгвокраїнознавча, дискурсивна, стратегічна, методична) компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання англійської мови та світової літератури.

ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень студентів з англійської мови та

світової літератури.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 8. Уміння оцінювати зміст, структурувати та організувати навчальний матеріал відповідно до вимог вузівської програми або силабусів ЗВО, володіння концептуальними основами структури і змісту засобів навчання.

ФК 9. Здатність проводити фахово орієнтовані наукові дослідження.

Програмними результатами навчання згідно освітньої програми є:

ПРН 2. Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання англійської мови та світової літератури та вміння творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.

ПРН 5. Знання етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

ПРН 6. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу відповідно до психологічних особливостей учнів та студентів.

ПРН 7. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 8. Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/90	16	14	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2025-2026	1	014 Середня освіта (мова і література англійська)	1 СВО «Магістр»	Обов'язкова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем

7. Політика курсу

Політика курсу відповідає принципам і положенням організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті: Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>); Положення про самостійну роботу здобувачів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>); Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>); Положення про порядок оцінювання знань здобувачів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>); Положення про академічну доброчесність (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>).

Вимоги до навчальної діяльності здобувачів:

- обов'язкове відвідування практичних занять, що враховується під час обчислення рейтингу здобувача за аудиторну роботу; неприпустимість, запізень; пропуск заняття може відбутися лише з поважної причини, про яку здобувач має

повідомити старосту академічної групи та викладача й надати необхідні документи, що підтверджують поважну причину пропуску; у разі відсутності здобувача з поважної причини дозволяється індивідуальне складання теми під час консультації з викладачем;

- правила поведінки здобувачів на заняттях: активна участь, повага до всіх учасників освітнього процесу; відключення телефонів;
- обов'язкове виконання завдань домашньої та самостійної роботи; своєчасне надання виконаних завдань самостійної роботи на перевірку; робота, подана на перевірку пізніше вказаного викладачем терміну, оцінюється мінімальною можливою оцінкою та кількістю балів;
- неприпустимість академічного плагіату; творчі письмові роботи мають відповідати вимогам щодо рівня їхньої унікальності; списування й несанкціоноване використання допоміжних засобів (підручника, словника, інтернет-ресурсів) під час виконання контрольних робіт заборонено;
- впровадження інноваційних технологій викладання англійської мови та світової культури в освітньому процесі вищів України.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Нові тенденції викладання іноземних мов у ЗВО					
Тиждень А https://www.ksp	1.Тема: <i>Сучасні тенденції професійної</i>	2/2	1, 2, 5, 6, 7, 10, 16, 18, 28,	1. Опитування за	

u.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2 Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2	<i>підготовки фахівців іноземних мов.</i> План: 1. Оновлення змісту викладання іноземних мов в сучасних умовах 2. Діалог культур 3. Інформаційно-комунікативні технології у викладанні ІМ . 4. Англійська мова для спеціальних цілей.	Лекція 2/4 семінар	32, 38, 39, 45 1, 2, 5, 6, 7, 10, 16, 18, 28, 32, 38, 39, 45 8,9, 13, 21, 32, 62, 63, 64	планом лекції	5
---	--	---	---	----------------------	----------

Тиждень А https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2	Тема: <i>Формування філологічної компетентності студентів мовних закладів освіти.</i> План: 1. Професіограма сучасного викладача іноземних мов 2. Професійно-мовленнєва компетентність майбутнього викладача іноземних мов	2/ 2 лекція	22, 23, 29, 40, 41, 42, 62, 63, 64	1.Підготуйте веб сторінку у мережі Інтернет і створіть свій профіль майбутнього викладача іноземних мов 2. Розробіть завдання на формування полікультурної компетентності майбутнього викладача іноземних мов	5 5
Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2					
Тиждень А	Тема: <i>Формування методичної та комунікативної</i>		3, 4, 24, 25, 26, 30, 34, 44	1.Підготуйте фрагмент заняття, спрямованого на	

https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2 Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2	<i>компетентності майбутнього вчителя іноземної мови.</i> План: 1. Методична компетентність майбутнього викладача іноземних мов. 2. Комунікативна компетентність майбутнього викладача іноземних мов.	2/2 лекція	3, 4, 24, 25, 26, 30, 34, 44	формування методичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов 2. Розробіть комплекс творчих завдань на формування комунікативної компетентності	5 5
		2/4 семінар			
Тиждень А	Тема: <i>Актуальні</i>	2/2	19, 27, 54, 93		

https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2 Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2	<i>питання методики викладання іноземних мов у ЗВО</i> План. 1. Формування субкультури майбутніх викладачів іноземних мов 2. Комунікативні стратегії та тактики в оволодінні іноземною мовою. 3 Метакогнітивні стратегії й тактики навчання іноземних мов.	лекція 2/6 семінар	19, 27, 54, 93	1. Опитування за планом лекції 2. Розробити стратегії та тактики навчання лексиці та граматиці	5
Тиждень А https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин – 2	Тема: <i>Приоритетні напрями методики викладання іноземних мов</i> План. 1. Інтелектуальні карти у	2/2 лекція	31, 33, 37	Опитування за	

	навчанні іноземних мов. 2. Візуальні опори як запорука оволодіння іншомовною компетентністю 3. Гейміфікований підхід до навчання іноземних мов.	2/6 семінар	31, 33, 37	планом лекції Підбір візуальних опор до різних видів мовленнєвої діяльності з будь якої теми 1 курсу УПМ Розробка mind maps до тем 1 курсу УПМ	5 5
--	--	---------------------------	-------------------	---	-------------------

Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин - 2	Тема: <i>Інноваційні технології викладання іноземних мов</i> План: 1. Педагогічна рольова гра у формуванні професійної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов 2. Відеозапис «Ситуативна модель» як засіб формування методичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов 3. Роль і місце самостійної контрольованої роботи у мовній парадигмі освіти. 4. Самонавчання іноземних мов	2/ 2 Лекція	12, 14, 15, 35, 36, 43, 49, 50-60, 93 12, 14, 15, 35, 36, 43, 49, 50-60, 93	1. Опитування за планом лекції 2. Скласти конспект лекції з однієї з сучасних наукових розвідок в галузі методики викладання іноземних мов.	5
--	---	---------------------------	---	---	----------

Тижень А https://www.ksp					
	Тема: <i>Інноваційні технології викладання</i>	4/2	50-60, 82-91, 94-102		

u.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин - 2 Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx академічних годин - 2	<i>іноземних мов</i> План:1. Використання методу «Навчання через навчання» у формуванні професійної компетентності майбутніх учителів іноземних мов. 2. Створення проблемних ситуацій засобами мас медіа. 3. Технологійчний компонент навчання іноземних мов. 4. Хмарні технології та штучний інтелект у навчанні студентів іноземних мов.	Лекція 2/3 семінар	50-60, 82-91, 94-102	5 5
---	--	---	-----------------------------	-------------------

9. Модуль 1. Нові тенденції викладання іноземних мов у ЗВО

60 балів – за практичні заняття та самостійну роботу (максимальний бал – 5).

Самостійна робота до змістовного модуля (максимальна кількість балів 10)

Тиждень А 10.12.24	Тема: <i>Інноваційні технології викладання іноземних мов</i>	6	116, 117, 118, 122, 123.	1. Підготувати доповідь і презентацію з теми «Медіаграмотність»	5
Тиждень Б 17.12.24	Тема: <i>Інноваційні технології викладання іноземних мов</i>	6	2, 4, 6, 23, 26, 27, 28, 35, 36, 38, 43, 44, 45, 54, 57, 61,90	1.Підготувати доповідь і презентацію з теми: «Роль штучного інтелекту у навчанні здобувачів іноземних мов»	5
		12			10

Основні критерії оцінювання знань здобувачів:

- 1) характер і якість самостійної підготовки до заняття;
- 2) ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що повідомляється;

- 3) повнота, правильність і точність відповіді;
- 4) уміння робити узагальнення та висновки;
- 5) уміння застосовувати набуті знання як у стандартних, так і в нестандартних ситуаціях;
- 6) мовленнєве оформлення відповіді, уміння донести інформацію до свідомості інших.

Критерії оцінювання усного опитування

Оцінка «відмінно» (5 балів) виставляється, якщо студент активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом і показує при цьому глибоке оволодіння теоретичним матеріалом, знання відповідної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки.

Оцінка «добре» (4 бали) виставляється за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій.

Оцінка «задовільно» (3 бали) виставляється в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання теоретичного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати завдання. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.

Оцінка «незадовільно» (1-2 бали) виставляється в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні завдання .

Вибіркова діяльність: (кількість балів 10)

- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах;
- підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо

8.1. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ					
Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки в ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					залік
90-100	A	Зараховано	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань; володіє вмінням надавати чітку, аргументовану відповідь на поставлене питання.	Високий (творчий)	Зараховано
82-89	B	Зараховано	Здобувач вільно володіє вивченим		

			обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи надає лаконічну відповідь майже на всі поставлені питання.		
74-81	C	Зараховано	Здобувач вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність.	Достатній (конструктивно-варіативний)	Зараховано
64-73	D	Зараховано	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді.	Середній (репродуктивний)	Зараховано
60-63	E	Зарах	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, проте має фрагментарне		

			уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки.		
35-59	FX	незарах	Здобувач не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Практичні навички на рівні розпізнавання.	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незараховано
1-34	F	Незарах	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; не вміє застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань.		

9. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

● Основні джерела

1. Андрійко І.Ф. Зарубіжні методичні концепції навчання іншомовного писемного мовлення та їх застосування в українських ВНЗ. Іноземні мови. №3. 2001.
2. Бігич О. Б. Набуття студентами знань про електронні засоби навчання іноземних мов. URI: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/2593>
3. Бігич, О. Б.; Майєр, Н. В. Науково-асистентська практика як складник практичної професійно-методичної підготовки майбутніх

викладачів романських мов. URI:
<http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/3013>

4. Бігич О.Б. Формування у студентів методичної компетенції вчителя іноземних мов початкової школи. Іноземні мови. №2. 2002.

5. Бирюк О.В. Формування соціокультурної компетенції у майбутніх учителів при навчанні читанню англomовних публіцистичних текстів. Іноземні мови. №2. 2005.

6. Бориско Н.Ф. Индивидуальный стиль овладения иноязычным культурным общением и его моделирование в УМК. Іноземні мови. №3. 1999.

7. Бородіна Г.Т. Комуникативно-орієнтоване навчання ІМ у немовному ВНЗ. Іноземні мови. №2. 2005.

8. Волошина Р.Г., Зикун Ж.Н. Психологічна готовність викладача до раннього навчання іноземним мовам. Англійська мова та література. №5. 2004.

9. Гриньова В.М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя: (теорія та методичний аспект): дис. доктора пед. наук: 13.00.04. Інститут педагогіки АПН України. Харків, 2000. 417 с.

10. Гришкова Р.О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 220 с. URI: <http://localhost/xmlui/handle/123456789/102>

11. Демидова В.Г. Формування в майбутніх педагогів прогностичного компонента професійної діяльності: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. О., 2001. 197 с.

12. Друзь Г. Ділова гра як засіб навчання студентів професійного спілкування іноземним мовам. Рідна школа. №6. 2002.

13. Журба Л.В. Особливості змісту навчання ІМ як другої спеціальності у вищих навчальних закладах. Педагогіка і психологія. №1. 2003.

14. Зварич І. Проблемне навчання у вивченні ІМ. Рідна школа. №1. 2002.

15. Задорожня І.П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки: монографія. Тернопіль: Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2011. 414 с.

16. Козлакова Г. Сучасні аспекти європейської політики вивчення іноземних мов. Вища освіта України. №2. 2004.

17. Крилова В. Партнерство викладача та студента у навчанні іноземних мов. Рідна школа. №4. 2004.

18. Морська А.Г. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов для спеціальних цілей (навчання іноземних мов у ВНЗ). Іноземні мови. №2. 2002.

19. Морська Л.І. Стратегічна компетенція у навчанні іноземних мов: теоретичні та методичні аспекти: монографія. Тернопіль: Вектор, 2012. 263 с.
20. Морська Л.І. Міжкультурна комунікативна компетентність: навчальні аспекти. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 2012. № 5. С. 63-69. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ped_2012_5_13
21. Ніколаєва С. Ю., Задорожна І. П. Теоретичні засади історії методики навчання іноземних мов: монографія. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. 298 с.
22. Осипова Т.Ю. Формування професійно-орієнтованої особистості майбутнього вчителя: дис. канд. пед. наук 13.00.04. О., 2001. 248 с.
23. Роман Р.М. Формування педагогічної майстерності майбутніх учителів у вищій школі США: дис. канд. пед. наук: 13.00.01. Інститут педагогіки АПН України. К., 1993. 175 с.
24. Соловйова Н.Д. Формування у студентів методичної творчості на практичних заняттях з методики викладання іноземних мов. *Іноземні мови*. №2. 2002.
25. Станівська Т. Підготовка майбутнього вчителя до здійснення диференційованого навчання. *Іноземні мови*. №1. 2005.
26. Стеченко Т.О. Формування у майбутніх учителів усномовленнєвої англомовної граматичної компетенції на соціокультурному матеріалі. *Іноземні мови*. №3. 2005.
27. Смутченко О.С. Формування субкультури майбутніх учителів іноземних мов в умовах полілінгвального освітнього середовища: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. О., 2020. URL: <https://pdpu.edu.ua/doc/vr/2020/smutchenko/dis.pdf>
28. Токар Л. Вивчення іноземної мови у Вузів – шлях до успішного формування національної свідомості. *Рідна школа*. №9. 2001.
29. Трубіцина О.М. Підготовка майбутніх учителів до рефлексивного управління процесом навчання учнів іноземної мови: 13.00.04: дис. канд. пед. наук. О., 2001. 237 с.
30. Федоренко Ю. Комунікативна компетенція як найважливіший елемент успішного спілкування. *Рідна школа*. №1. 2002.

31. Шуневич Б. І. Теоретичні основи дистанційного навчання: [навч. посіб. для магістрів за спец. 8.030505 «Прикладна лінгвістика» ВНЗ IV рівня акредитації] Львів: Вид-во Національного універ. «Львівська політехніка», 2006. 244 с.

Допоміжні джерела:

32. Заболотська О.О. Методика навчання іноземних мов у мовних ВНЗ. Навчально-методичний посібник (перевид.) Херсон. 2018. 248 с.

33. Заболотська О.О. Комунікативно-прагматичний потенціал демотиваційних текстів. Матеріали IX Міжнародної наукової конференції «Science and Society» (м. Гамільтон, Канада, 1 лютого 2019 р.). С. 508- 517.

34. Басай Н. П. Редько В. Г., Полонська Т.К. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник /за наук. ред. В. Г. Редька К. : Педагогічна думка, 2013.360 с.

35. Лучкевич В. В. Організація самостійної роботи студентів у процесі навчання іноземної мови у вищій школі [Електронний ресурс] *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки* . 2013. №. 108.2. С. 2-5.

36. Майєр Н. В. Автономія навчальної діяльності студента у процесі самостійного оволодіння франкомовним діловим писемним спілкуванням майбутніми документознавцями з використанням дистанційних технологій. *Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія»*. К. : Видавництво КНЛУ, 2009. Вип. № 16. С. 103–108.

37. Мартинова У.С. Розвиток комунікативних умінь англійськомовної мовленнєвої діяльності засобами інтелект карт. The 5th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects”(December 8-10, 2021) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2021. 1068 p.

38. Мартинова Р. Ю. Цілі навчання іноземним мовам на сучасному етапі. Одеса : ЮНЦ АПН України, 2002. 111 с.

39. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів/ Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.

40. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: [навч.- метод. посіб. для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / [О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін.] ; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.

41. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): [навч. посіб.] К.: Ленвіт, 2008. 285 с.

42. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11-17.

43. Петровська Ю. В. Методика організації автономного навчання англійської мови студентів технічних спеціальностей: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.02. К., 2010. 424 с.

44. Програма з англійської мови для професійного спілкування / [Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок та ін.]. К.: Ленвіт, 2005. 119 с.

45. Робоча програма навчальної дисципліни "Іноземна мова (німецька)". /упор. О. Подвойською, Херсонський національний технічний університет. Херсон, 2008. 30 с.

46. Робоча програма навчальної дисципліни "Іноземна мова: німецька":/ упор. Н. І. Пацерук, Чорноморський державний університет імені Петра Могили. Миколаїв, 2013. 30 с.

47. Робоча програма навчальної дисципліни "Іноземна мова" [розробники: доц. канд. пед. наук Стрілець В.В., викладач Кравченко А.С.], Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. Полтава, 2014 р. 20 с.

48. Романюк О.С. Дискурс як інтерактивна комунікативна діяльність. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: зб. наук. праць. Сер. Філологія. Вип.24. О.: Міжнародний гуманітарний університет. 2016. С.149-152

49. Романюк Ю. В. Методика формування у майбутніх фахівців з інженерної механіки читачкої англійської компетенції з використанням навчального веб-сайту: дис ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Київ, 2011. 277 с.

50. Сидорчук Н. Г. Організація самоосвітньої діяльності майбутніх учителів у процесі вивчення предметів педагогічного циклу: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04. К., 2001. 23 с.

51. Синєкоп О.С. Методика інтерактивного навчання англійського писемного мовлення майбутніх фахівців з інформаційної безпеки з використанням комп'ютерних технологій: дис ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Київ, 2010. 371 с.

52. Сімкова І. О. Методика навчання англійської професійно орієнтованої дискусії студентів інженерних спеціальностей : дис...канд. пед. наук : 13.00.02. К., 2010. 303 с.

53. Склярєнко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування міжкультурної комунікативної компетенції. Навчання ділової англійської мови у Східній Європі : II Міжнародна наукова конференція. Ялта, 2006. С. 27-28.

54. Смутченко О.С. Професійна культура майбутнього вчителя іноземної мови як складова його субкультури. Альманах науки / редкол. А.П. Камінська та ін. Київ, 2018. С. 125-131.

URI: <http://eKhSUIR.kspu.edu/handle/123456789/7097>

55. Соломко З. К. Формування німецькомовної лексичної компетенції майбутніх юристів у процесі самостійної роботи з

використаннями інформаційних технологій: дис ... кандидата пед. наук: 13.00.02. Київ. 338 с.

56. Статінова Н. П. Самостійна робота студентів у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін: здобутки та проблеми вдосконаленн. *Вісн. Нац. техніч. ун-ту України «Київський політехнічний інститут»:* *Філософія. Психологія. Педагогіка.* К.: ІВЦ «Політехніка», 2001. № 3. С. 149-153.

57. Стрілець В. В. Проектна методика навчання англійської мови майбутніх програмістів із застосуванням інформаційних технологій: дис ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Київ, 2010. 275 с.

58. Тарнопольський О.Б., Кожушко С.П. Методика навчання англійської мови для ділового спілкування. К.: Ленвіт, 2004. 192 с.

59. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навч. посіб. К.: Фірма «ІНКОС», 2006. 248 с.

60. Хом'юк І. В. Формування вмінь самостійної роботи у майбутніх інженерів засобами ігрових форм: автореф. дис. канд. пед. н.: 13.00.04. К., 2003. 20с.

61. Bimmel P. Lernautonomie und Lernstrategien [Fernstudienprojekt zur Fort- und Weiterbildung im Bereich Germanistik und Deutsch als Fremdsprache]; Gesamthochschule Kassel / Langenscheidtverlag, 2000. 208 S.

62. Zabolotska O. The model of formation of future foreign language teacher's polyculture / REVISTA INCLUSIONES / Volume: 7 Pp.: 99-114/ Специальный выпуск: SI Опубликовано: APR-JUN 2020

[https://apps.webofknowledge.com/InboundService.do?product=WOS&Func=Frame&DestFail=http%3A%2F%2Fwww.webofknowledge.com&SrcApp=search&SrcAuth=Alerting&SID=D3b7IYqtyDIv7RZCL&customersID=Alerting&mode=FullRecord&IsProductCode=Yes&AlertId=33ae885d-3976-4359-b274-](https://apps.webofknowledge.com/InboundService.do?product=WOS&Func=Frame&DestFail=http%3A%2F%2Fwww.webofknowledge.com&SrcApp=search&SrcAuth=Alerting&SID=D3b7IYqtyDIv7RZCL&customersID=Alerting&mode=FullRecord&IsProductCode=Yes&AlertId=33ae885d-3976-4359-b274-c02a77613631&Init=Yes&action=retrieve&UT=WOS%3A000538106300008)

[c02a77613631&Init=Yes&action=retrieve&UT=WOS%3A000538106300008](https://www.iaeme.com/ijm/issue.asp?JType=IJM&VType=11&IType=6)
63. Zabolotska O. Model of development of the role position of future teachers in higher education institutions. International Journal of Management. Volume 11, Issue 6, June 2020, pp.739-75 <http://www.iaeme.com/ijm/issue.asp?JType=IJM&VType=11&IType=6>

80. Zabolotska O., Zhyliak N, Hevchuk N, Petrenko N, Alieko O. Digital competencies of teachers in the transformation of the educational environment. Journal of Optimization in Industrial Engineering V.14. Special Issue. 25-32 p.p. QIAU. (Scopus)

81. Zabolotska O., Bakhov I. Methodical potential of E-courses in distance education. Revista online de Política e Gestão Educacional, Araraquara, v. 26, n. esp. 2, e022062, Mar. 2022. e-ISSN: 1519-9029. DOI: <https://doi.org/10.22633/rpge.v26iesp.2.16560> Submitted:05/11/2021 Required revisions: 22/12/2021 Approved: 20/02/2022 Published: 31/03/2022 RPGE—<https://periodicos.fclar.unesp.br/rpge/article/view/16560>

82. Bakulina, O.; Lehan, I.; Bakhov, I. Cluster associations as a factor of innovative and integrative development of the economy. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*, v. 8, n. 10, p. 2249-2255, 2019. DOI: <http://www.doi.org/10.35940/ijitee.J1122.0881019>

83. Gavrilova L.; Katasonova J. Theoretical aspects of implementation of distant learning in Ukraine. *Informatyzatsiya osvity*, v. 1-2, n. 16-17, 2017. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2017.1-2.1682>

84. Nikolaeva S., Zadorozhna I., Datskiv O. Development of Pre-Service English Teachers' Language Skills and Learner Autonomy via Blended Learning. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2019. Vol.11. No 2. P. 222-239. DOI: <http://dx.doi.org/10.18662/rrem/126>

86. Isayenko, V. Teacher's guide in organization of distant education training and mastering skills. Kyiv: Publish. NPU named after M. Dragomanov, 2014.

87. Kolomoiets, H. The formation of informational and educational environment in Modern Ukrainian educational establishment. Sumi, 2019.

88. Krauss, M. E. Preserving language and knowledge. *Studies*, v. 29, n. 1/2, p. 35-46, 2005.

89. Kukharenko V.; Rybalko O.; Syrotenko, N. Distant education: Conditions of implementation. Distant course: Textbook. 3. ed. Kharkiv: NTU "KHPI", "Torsing", 2002.

90. Kudryavtseva V., Barsuk S., Frolova O. Promoting Active Online Interaction with Maritime English Students. *TransNav, the International Journal on Marine Navigation and Safety of Sea Transportation*. 2023. Vol. 17, No. 3, pp. 707-713. DOI: 10.12716/1001.17.03.23 (SCOPUS). https://www.transnav.eu/Article_Promoting_Active_Online_Interaction_Kudryavtseva,67,1343.html

91. Lukashenko I. Psychological aspects of studying in virtual environment. *Visnyk Karazin Kharkiv National University, A Series of Psychology*, v. 60, p. 40-43, 2016.

92. Milanovich M. Common European Framework of Reference for languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.

93. Morska, Liliya Baranovska, Liliya; ; Simkova, Iryna; Zasluzhena, Alla

Enhancing critical thinking skills of future language scholars in pedagogical courses. <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/39112>

94. Morze N.; Buinitska O.; Varchenko-Trotsenko L. Creating of modern e-course in the system of MOODLE: Training guide. Kamyanets Podilskiy: Private entrepreneur: O.A. Buinytskyi.

95. Osvita.ua. Distant education. 2020. Available: <http://www.osvita.org.ua/distance/>. Access: 10 May 2021.

96. Smulson M.; Mashbyts YU.; Zhaldak M. Distant education: psychological basis. Kirovograd: Imex-LTD, 2012.

97. Strilets S.; Zaporozhchenko T. Basic notions of work with Moodle. Training guide. Chernigiv: Desna Publish, 2015.
98. Synyavska H.; Yablochnikova V. Advantages and disadvantages of distant learning. 2015. Available: <http://www.vtei.com.ua/doc/16.10.2015/66/6.42.pdf>. Access: 10 May 2021.
99. Tkachuk L. Psychological peculiarities of distant education as a prospective education technology. n.d. Available: http://www.zippo.net.ua/data/files/KafPsihol/NavchRobota/lvtkachuk_02.pdf. Access: 10 May 2021.
100. Trius YU.; Herasumenko I.; Franchuk V. System of e-studying in High education establishments on MOODLE: Methodical manual. Cherkasy, 2012.
101. Trotsko A.; Rybalko L.; Kirilenko O.; Trush H. Professional self-mastering in the process of distant education implementation in High education establishments. Information Technologies and Learning Tools, v. 72, p. 258-272, 2019. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v72i4.3088>
102. Varava, V. To the problem of definition of the notion “distant education”. Psykholoho-pedahohichni problemy sil's'koyi shkoly, v. 52, p. 273-280, 2015.